

Instanța de fond: judecătoria Rîșcani (judecător: V. Bîrnaz)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (judecători: S. Caitaz, A. Nogai, A. Doga)

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ

06 august 2014

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție, în componența:

Președinte, judecător

Judecători:

Svetlana Novac

Ala Cobăneanu

Ion Corolevschi

Maria Ghervas

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de „Media Securitate Grup” SRL împotriva deciziei din data de 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău,

adoptate în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Buciuceanu Valeriu împotriva „Media Securitate Grup” SRL privind restabilirea în funcție, încasarea salariului și repararea prejudiciului moral cauzat

c o n s t a t ă :

La data de 15 februarie 2010 Buciuceanu Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva SRL „Media Securitate Grup”, solicitînd anularea ordinului SRL „Media Securitate Grup” nr. 2 din 12.01.2010 de concediere din funcția de șef al obiectului „Metro-1”, restabilirea la locul anterior de muncă, obligarea pârâtului la plata salariului pentru lipsa forțată de la serviciu, repararea prejudiciului material și moral, anularea contractului de răspundere materială nr.195 din 01 iunie 2008 și obligarea pârâtului la plata sumelor ilegal reținute din salariu, radierea din carnetul de muncă a înscricției privind concedierea. În motivarea acțiunii a indicat că în conformitate cu ordinul nr.2 din data de 12.01.2010 a administratorului „Media Securitate Grup” SRL a fost concediat din funcția de șef al obiectului Metro-1, pentru absență nemotivată de la serviciu. Consideră reclamantul că ordinul respectiv este ilegal din motivul că nu a comis nici o încălcare de serviciu sau disciplinară, este apt pentru muncă și capabil de a face față obligațiilor de serviciu, iar emiterea acestuia este o reflectare a problemelor sale cu administrația. Problemele se datorează faptului reținerii nejustificate de către angajator a unor sume de bani din salariu în baza contractului de răspundere materială nr. 195 din 01 iunie 2008, ce nu corespunde normelor. Reclamantul indică că datorită presiunilor psiho-emoționale suportate din cauza problemelor de la serviciu, la finele anului 2009 starea de sănătate s-a agravat și în perioada 18 noiembrie 2009 - 01 ianuarie 2010 s-a aflat în concediu medical. După revenirea din concediul medical administrația

întreprinderii nu l-a admis la lucru, iar la 12 ianuarie 2010 i s-a adus la cunoștință ordinul de concediere.

Susține reclamantul că pentru soluționarea litigiului pe cale amiabilă, la 16 ianuarie 2010 a înaintat administrației SRL „Media Securitate Grup” o cerere prin care și-a exprimat dezacordul cu concedierea, însă, a primit un răspuns eronat și lipsit de bun simț.

Mai indică reclamantul că în rezultatul ilegalităților comise în privința sa de către administrația SRL „Media Securitate Grup”, i-au fost generate suferințe psihice și fizice, incomodități și prejudicii considerabile, în familie s-a creat o situație tensionată, în legătură cu ce suferă stresuri și este nevoit să consume calmante.

Pe parcursul dezbaterilor judiciare reclamantul, Valeriu Buciuceanu și-a concretizat pretențiile, solicitând încasarea din contul SRL „Media Securitate Grup” a salariului pentru absența forțată pentru patru luni în sumă de 18400 lei, încasarea a trei salarii lunare în sumă de 13800 lei în locul restabilirii la muncă, prejudiciului moral în mărime 100 000 lei, compensarea cheltuielilor de asistență juridică 10000 lei, iar în total 133200 lei (f.d. 64, vol. 1).

La 05 mai 2010 Buciuceanu Valeriu a depus o nouă cerere de concretizare a pretențiilor, solicitând anularea ordinului de concediere, obligarea pârâtului la plata salariului pentru întreaga perioadă de lipsă forțată de la serviciu, reieșind din mărimea salariului mediu lunar de 4609,72 lei, încasarea a cinci salarii lunare în sumă de 23047,7 lei în locul restabilirii la muncă, obligarea pârâtului la plata despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 100000 lei, radierea din carnetul de muncă a înscripției privind concedierea (f. d. 100, vol. 1).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău din 10.05.2010 acțiunea înaintată de Buciuceanu Valeriu a fost admisă parțial și s-a anulat ordinul SRL „Media Securitate Grup” nr.2 din 12.01.2010 privind concedierea lui Valeriu Buciuceanu din funcția de șef obiect „Metro-1”, cu încasarea în beneficiul lui V. Buciuceanu din contul SRL „Media Securitate Grup” a prejudiciului cauzat prin lipsa forțată de la serviciu în mărime de 19513,72 lei, compensației pentru absența forțată de la serviciu în mărime de 23047,70 lei, despăgubirii pentru compensarea prejudiciului moral în mărime de 9219,08 lei. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin hotărârea suplimentară a judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, din 27 mai 2010 s-a încasat din contul SRL „Media Securitate Grup” în beneficiul lui Valeriu Buciuceanu cheltuielile de judecată în mărime de 500 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 23 septembrie 2010 apelurile declarate au fost respinse ca neîntemeiate, cu menținerea hotărârii judecătoriei Rîșcani, mun.Chișinău, din 10 mai 2010 și a hotărârii suplimentare din 27 mai 2010.

Prin decizia din data de 06.04.2011 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul depus de SRL „Media Securitate Grup” și casată hotărârea judecătoriei Rîșcani municipiul Chișinău din 10 mai 2010 și hotărârea suplimentară din 27 mai 2010 și restituită pricina la rejudecare în judecătoria Rîșcani, mun.Chișinău.

În cadrul rejudecării pricinii în instanța de fond, Valeriu Buciuceanu și-a concretizat pretențiile în acțiune, solicitând anularea ordinului SRL „Media Securitate Grup” nr. 2 din 12.01.2010 privind concedierea sa din funcția de șef de obiect „Metro-1”, încasarea în beneficiul său din contul SRL „Media Securitate Grup” a prejudiciului cauzat prin lipsa forțată de la serviciu în mărime de 229363,31 lei, încasarea în locul

restabilirii la muncă a 7 salarii lunare în sumă de 58225,58 lei, obligarea pârâtului la plata despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 114681,66 lei, încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 2700 lei.

Ulterior, Valeriu Buciuceanu și-a majorat cuantumul pretențiilor în acțiune solicitând anularea ordinului de concediere, încasarea în beneficiul său din contul SRL „Media Securitate Grup” a prejudiciului cauzat prin lipsa forțată de la serviciu în mărime de 322597,33 lei, încasarea în locul restabilirii la muncă a 10 salarii lunare în sumă de 83179,40 lei, obligarea pârâtului la plata despăgubirii pentru prejudiciul moral cauzat în mărime de 187153 lei, încasarea cheltuielilor pentru asistența juridică în sumă de 2700 lei.

Prin hotărîrea din 17 octombrie 2013 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău, acțiunea înaintată de Buciuceanu Valeriu a fost admisă parțial: s-a anulat ordinul SRL „Media Securitate Grup” nr.2 din 12.01.2010 privind concedierea lui Valeriu Buciuceanu din funcția de șef de obiect la „Metro-1”; s-a încasat în beneficiul lui Buciuceanu Valeriu din contul SRL „Media Securitate Grup” salariul pentru absența forțată de la muncă în perioada 12.01.2010 pînă la data pronunțării hotărîrii judecătorești în sumă de 322597,33 lei, compensația în locul restabilirii în funcție în mărime de 3 salarii lunare în sumă de 24 953,82 lei, despăgubirea pentru compensarea prejudiciului moral în mărime de 8317,94 lei, cheltuielile pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 2700 lei, taxa de stat în sumă de 10821 lei și cheltuielile în sumă de 2140,10 lei pentru executarea încheierii instanței din 21.11.2012 privind asigurarea acțiunii. În rest acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din data de 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de către Buciuceanu Valeriu și admis apelul declarat de SRL „Media Securitate Grup”: s-a casat parțial hotărîrea instanței de fond în partea încasării prejudiciului moral și a fost emisă o nouă hotărîre, prin care: s-a încasat de la SRL „Media Securitate Grup” în beneficiul lui Buciuceanu Valeriu suma de 8317,94 lei întru compensarea prejudiciului moral; în rest hotărîrea din 17 octombrie 2013 a judecătorei Rîșcani mun. Chișinău, a fost menținută fără modificări.

La data de 12 mai 2014, SRL „Media Securitate Grup” a depus recurs împotriva deciziei din data de 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău. În motivarea recursului s-a indicat că decizia instanței de apel este nemotivată, pasibilă de a fi casată prin prisma faptului că circumstanțele importante a pricinii nu au fost constatate și elucidate pe deplin, iar probele administrate la materialele cauzei au fost interpretate arbitrar, astfel au fost aplicate eronat normele dreptului material.

În opinia recurentului, instanțele inferioare la motivarea hotărîrii, greșit au luat în calcul doar data de 11.01.2010, iar perioada 02.01.2010-10.02.2010 nu a fost luată în considerație, ceea ce a dus la stabilirea eronată și incorectă a concluziei privind ilegalitatea concedierii salariatului și netemeinicia ordinului de concediere nr. 2 din 12.01.2010. De asemenea nu au fost luate în considerație nici depozițiile martorilor făcute în ședința de judecată.

La data de 17 iunie 2014 avocatul Iurie Spînu în interesele lui Valeriu Buciuceanu a depus referință la recursul înaintat de SRL „Media Securitate Grup”, solicitînd declararea acestuia inadmisibil.

Analizând legalitatea actelor de dispoziție atacate, prin prisma argumentelor invocate și a materialelor din dosar, Colegiul va admite recursul și va modifica decizia din data de 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău din următoarele motive.

În conformitate cu art.445, alin.(1), lit.e)CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul și să modifice decizia instanței de apel și/sau hotărârea primei instanțe.

Astfel, Colegiul reține că instanțele ierarhic inferioare corect au aplicat normele materiale și procedurale și corect au ajuns la soluția emisă, cu excepția calculării salariului lui Buciuceanu Valeriu pentru lipsă forțată de la serviciu.

Astfel, Colegiul conchide că în baza ordinului nr.2 din data de 12.01.2010, Buciuceanu Valeriu a fost concediat din funcția de șef al obiectivului ”Metro-1”, în temeiul art.86, pct.1, lit.h) Codul muncii și anume pentru absență fără motive întemeiate de la lucru mai mult de 4 ore consecutive pe parcursul zilei de muncă.(f.d.5, vol.I)

La baza ordinului de concediere a stat cercetarea de serviciu din data de 11.01.2010, în cadrul căreia s-a propus concedierea lui Buciuceanu Valeriu pentru lipsă nemotivată de la serviciu, urmînd să fie emisă o încheiere de serviciu corespunzătoare(f.d.19, vol.I) care a fost emisă la data de 11.10.2010 și prin care s-a dispus eliberarea lui Buciuceanu Valeriu din funcție.(f.d.20, vol.I)

Colegiul conchide că instanțele ierarhic inferioare corect au ajuns la concluzia că ordinul de concediere a lui Buciuceanu Valeriu este ilegal și corect acesta a fost anulat, dat fiind că la emiterea lui nu au fost respectate prevederile legale. Astfel, de la Buciuceanu Valeriu nu au fost luate explicații anterior concedierii conform prevederilor art.208, alin.(1)Codul muncii, acesta fiind lipsit de posibilitatea explicării în formă scrisă a împrejurărilor cazului, care conform normei citate este obligatorie.

Totodată, Colegiul reține că instanțele inferioare corect au stabilit și lipsa temeiului de concediere, ori în cadrul examinării cauzei, instanțele inferioare au stabilit cu certitudine că în ziua invocată, Buciuceanu Valeriu nu a lipsit de la serviciu mai mult de 4 ore consecutive.

La fel, corect instanțele inferioare au stabilit ilegalitatea ordinului de concediere și prin prisma art.201 Codul muncii, lipsind temeiurile de drept și de fapt al aplicării sancțiunii, precum și nefiind indicat termenul și organul contestării ordinului, încălcări care au fost stabilite și de Inspekția muncii.(f.d.41, vol.I) și Ministerul muncii.(f.d.49, vol.I)

Referitor la achitarea a trei salarii medii lunare conform art.90, alin.(4) Codul muncii, Colegiul conchide că instanțele inferioare corect au încasat în beneficiul lui Buciuceanu Valeriu această sumă pe care angajatorul este obligat să o achite în cazul privării ilegale de muncă a angajatului.

Totodată, Colegiul reține că instanțele inferioare corect au stabilit dreptul lui Buciuceanu Valeriu de a i se compensa salariul pentru lipsa forțată de la muncă, dar Colegiul conchide că instanțele inferioare incorect au apreciat suma ce urmează să fie achitată și în această parte instanța de recurs va modifica hotărârile instanțelor inferioare din următoarele considerente.

Conform materialelor dosarului, în beneficiul lui Buciuceanu Valeriu s-a încasat salariu pentru lipsa forțată de la serviciu pentru perioada 12.01.2010 - 17.10.2013.

Astfel, Colegiul reține că Buciuceanu Valeriu a fost concediat la data de 12.01.2010 și anume din această dată urmează să se calculeze salariul pentru lipsa forțată de la serviciu.

Totodată, la materialele dosarului se conține certificatul nr.01-31 din data de 15.10.2012, eliberat de SRL "Securitate FGM" prin care se confirmă faptul că Buciuceanu Valeriu activează în funcție de director al acestei întreprinderi începând cu data de 23.08.2010.

La fel la materialele dosarului se conține certificatul nr.28/13 din data de 03.10.2013 eliberat de SRL "Securitate FGM" (f.d.83, vol.II) în care se indică că Buciuceanu Valeriu activează în cadrul instituției date în funcție de director din data de 20.08.2010 fără salarizare și, că în perioada activității i s-a acordat ajutor material în sumă de 3300 lei pentru anul 2011 și 3300 lei pentru anul 2012. Această informație fiind confirmată și prin certificatul nr.447/2993 din data de 30.09.2013, eliberat de Inspectoratul Fiscal de Stat. (f.d.82)

Astfel, instanța de recurs susține că urmează să fie micșorată suma salariului încasat în beneficiul lui Buciuceanu Valeriu de la 322597,33 lei la 315997,33 lei (322597,33 lei - sumă calculată pentru toată perioada de lipsă forțată de la serviciu - 6600 lei - achitați pe perioada anilor 2011, 2012 (conform certificatelor indicate supra) = 315997,33 lei), deoarece Buciuceanu Valeriu a obținut un venit în perioada anilor 2011-2012 de la alt loc de muncă.

Ca consecință a modificării sumei încasate în beneficiul lui Buciuceanu Valeriu, Colegiul va modifica și suma taxei de stat ce urmează a fi încasată de la SRL „Media Securitate Grup” de la 10821,19 lei până la 10623 (zece mii șase sute douăzeci și trei) lei 27 bani, proporțional pretențiilor admise.

Colegiul conchide că reieșind din specificul acțiunii, instanțele ierarhic inferioare, corect au aplicat legea materială care guvernează raportul juridic litigios, creând condiții obiective participanților la proces, justificat au ajuns la concluzia temeiniciei cerințelor lui Buciuceanu Valeriu, însă incorect au determinat mărimea salariului pentru lipsa forțată de la muncă, urmînd ca aceasta să fie calculată conform formulei enunțate *supra*.

În aceste împrejurări, reieșind din faptul că circumstanțele pricinii au fost constatate de către instanțele de judecată ierarhic inferioare, verificarea suplimentară a cărorva dovezi nefiind necesară, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către SRL "Media Securitate" și a modifica decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe, prin micșorarea sumei salariului pentru lipsa forțată de la serviciu până la 315997,33 lei și suma taxei de stat până la 10623,27 lei, iar în rest se vor menține hotărârile judecătorești.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. e), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e

Se admite recursul declarat de către „Media Securitate Grup” SRL.

Se modifică decizia din data de 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din data de 17 octombrie 2013 a judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, adoptate

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Buciuceanu Valeriu împotriva „Media Securitate Grup” SRL privind restabilirea în funcție, încasarea salariului și repararea prejudiciului moral cauzat, după cum urmează:

Se micșorează suma încasată din contul „Media Securitate Grup” SRL în beneficiul lui Buciuceanu Valeriu cu titlu de salariu pentru lipsa forțată de la serviciu de la 322597,33 lei la 315997,33 (trei sute cincisprezece mii nouă sute nouzeci și șapte lei 33 bani) lei și suma taxei de stat de la 10821,19 lei până la 10623 (zece mii șase sute douăzeci și trei) lei 27 bani.

În rest decizia din data de 30 ianuarie 2014 a Curții de Apel Chișinău și hotărîrea din data de 17 octombrie 2013 a judecătorei Rîșcani, mun.Chișinău se mențin.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte, judecător

Svetlana Novac

Judecători:

Ala Cobăneanu

Ion Corolevschi

Maria Ghervas

Oleg Sternioală